

Slovenski

G. Viher Robert
Vuzenica.

hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruge, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 9. decembra 1938

Štev. 25

Vrednost piva

Pametno uživanje piva ne le ne škoduje človeškemu telesu, ampak mu celó koristi. Vsebuje veliko hranilnih snovi, vitaminov itd., ima pa še druge lastnosti, ki ga stavljajo v ospredje. Pospešuje prebavo in vzbuja apetit; ojačuje pa tudi krvni obtok in uravnava ter blaži dihanje. Posebna lastnost piva je, da je dobro uspavalno sredstvo poleg tega, da dá človeku dobršen kos dobre volje. Tako je poročal na sestanku gospodinji znani zdravnik, univerzitetni profesor na Dunaju, dr. Alfred Fröhlich o pivu kot najboljšem uspavalnem sredstvu. Za telo je spanje najboljše zdravilo in neobhodno potrebno. Ni hujšega za človeka ko nespečnost. Proti temu se borimo z različnimi sredstvi. Da se lahko uspešno borimo, je predvsem važno, da ugotovimo vzrok nespečnosti. Kot eden glavnih vzrokov so dnevne skrbi. Če moremo torej na večer pozabiti na dnevne skrbi, lahko mirno zaspimo. Skušamo se torej razvedriti z lahkim in zabavnim berilom, s prijetno glasbo; skušamo pomiriti živce z različnimi obkladki in z uporabo raznih kopeli itd. In če vse to ne pomaga, sežemo po praških, uspavalnih sredstvih, čajih itd. Pa čemu vse to? Čaša dobrega piva nadomesti vse te nadomestke in nas polagoma zaziblje v globoko, mirno spanje! Po vsakem užitem umetnem uspavalnem sredstvu čutimo posledice, ali nas glava boli ali kako drugače; pivo nam vsega tega ne pušča in smo po spanju sveži in spočiti. Seveda — ne preveč piva, ker vsaka zloraba ima slabe posledice! Lastnost pomirjanja živcev izvira pri pivu od lupulina.

Posebno gospodinje bi morale pivo prav poznati. Ni boljšega ko vrček piva po močno začinjeni jedi. Vse snovi, ki bi utegnile povzročiti neprilike v prebavi, pivo lepo na lahko odstrani in ublaži premočne dražljaje. Ugovor, da škoduje piti pivo na mastna jedila, ne drži. Prav pivo odstranjuje nevšečne tolšče v želodcu in vzbuja tvorbo

novih želodčnih sokov. Tudi ni res, dá bi pivo že raztopljene tolšče zopet strdilo, kot se to dogaja pri drugih hladnih pijačah. In ni boljšega in pripravnjšega, če pride gost, pa mu natočimo piva, ki ima vedno svojo vrednost, pred jedjo ali po jedi.

Ostane še ugovor, češ da je pivo alkoholna pijača. Res ima pivo 2—4 % alkohola, toda ta množina telesu nič ne škoduje. Še celó neko potrebo po alkoholu čuti telo, kakor so pokazala novejša raziskavanja. Zato lahko prenese telo množine alkohola v pivu brez vsake škode. Pogoj je seveda zmerno pitje piva. Preveč dobroti tudi ni zdravo jemati! V pravi meri popito pivo ne bo nikdar škodovalo.

Če smo že omenili toliko lastnosti, ne smemo pozabiti okusa. Prijetno grenak okus ima pivo po lupulinu. Brez tega okusa si pač ne moremo predstavljati piva. Ta okus dela tudi apetit. Dr. v. Noorden in dr. B. Aschner na Dunaju sta se v zadnjem času zelo pohvalno izrekla o pivu. Dr. B. Aschner piše v strokovnem medicinskem glasilu o pivu kot pijači, ki pospešuje prebavo in vzbuja apetit. Zaradi snovi, ki jih vsebuje, je prikladno za pomirjenje živcev v prebavilih. S tem se zveča prebava in pridobi se apetit. Priporoča ga ženskam, ki so zelo nervozne zaradi nepravilnega delovanja želodca in ki trpijo zaradi nespečnosti. Celó za doječe ženske je pivo koristno. Pospešuje apetit, zato dobi telo več hrane. Vse, kar vzbuja apetit, pospešuje izločanje mleka.

Sveži in rezki okus daje pivu ogljikova kislina, ki nastaja pri vrenju. Kakor rabimo sifon za osvežitev, tako nas osveži tudi pivo.

Pivo je pijača, ki ima bodočnost pri zdravih in bolnih, saj ga tudi moderni zdravniki ne gledajo več tako postrani.

Znano je, da se pri nas pije sorazmerno zelo malo piva. Splošno se smatra, da je pivo bolj primerno le za poleti kot hladilna pijača, sicer pa da je boljše vino. Kakor je iz prednjega in nekaterih

prej objavljenih člankov o pivu razvidno, pa je to mnenje popolnoma zmotno. Pivo ni samo hladilna, temveč tudi zelo krepilna in redilna ter zdrava pijača, mnogo bolj kakor pa razne druge alkoholne pijače, ki se pijejo pri nas v mnogo večji meri. Tako v tem oziru tudi vino, ki je pri nas najbolj udomačena pijača, daleč zaostaja za pivom. Prav je torej, da smo si glede tega na jasnem. Kakovost našega piva sicer res ni najboljša in če se ta izboljša ter pivo na ljubo vinu ne bo več tako visoko obdavčeno ter bo zato lahko ceneje, se bo brez dvoma konsum piva tudi pri nas kmalu znatno dvignil.

J. Barth & sin:

O hmelju 1937/38

(Nadaljevanje.)

V Ameriki je bilo vreme v Washingtonu povsem neugodno. Tudi uši in rdeči pajek so na nekaterih krajih napravili mnogo škode, dočim je peronospora prizanašala. Količina blaga je manjša, ker je bilo izredno malo padavin.

Obiranje se je vršilo od 25. avgusta do 1. septembra; v Yakima dolini je trajalo en mesec dalj časa. Barva in kvaliteta sta različni od one iz leta 1936, kobule so sicer manjše, vendar imajo več arome. Na površini 2020 ha je zraslo 39.800 stofov. Neobranega je ostalo 6150 stofov.

V Oregonu pa je nagajal dež. Zavleklo se je delo, proti peronospori so škropili trikrat do petkrat, šele suhi poletni čas jo je zaustavil. Uši in rdeči pajek ni napravil veliko škode. Obirati so začeli 20. avgusta in je trajalo en mesec, tu pa tam nekaj dalje. Barva in kakovost pridelka zaostaja za prejšnjim letom; vse je pokvarila peronospora, ki je ravno v času obiranja napadla nasade zaradi močnega dežja.

Površina 9009 ha je dala 111.100 stofov hmelja; neobranega je ostalo več kot 10%.

V Kaliforniji se je peronospora začela v februarju in marcu, pa je kasneje prenehala zaradi suhega vremena. Rdečega pajka je bilo le malo, pač pa je bilo več uši. Še med obiranjem so v Sonoma napravile precej škode.

Obiranje se je pričelo okrog 17. do 20. avgusta, v Sacramentu celó 5. avgusta. Obirali so do začetka oktobra zaradi pomanjkanja obiralcev. Začeli so uporabljati stroje za obiranje.

Skupna površina hmeljskih nasadov v USA je znašala 1937. leta 13.776 ha. Pridelali so 201.100 stofov; neobranega hmelja je ostalo (zelo slabega) 19.750 stofov.

Obirali so torej 181.354 stofov (113.956 stofov leta 1936). Pridelali so (v odstotkih) v:

Washingtonu	la 35, Ila 45 in slabega 20
Oregonu	la 25, Ila 45 in slabega 30
Kaliforniji	la 50, Ila 30 in slabega 20

V začetku septembra je bilo še starega hmelja 68.000 bal nasproti lanskim 80.000 balam. Letna uporaba pivovarn v USA je znašala od julija 1936 do junija 1937 leta 167.610 stofov. Sredi maja 1937 je notiral hmelj na zahodu 0,35—0,40 dol. za 1 am. funt (35—41 din za kg) za letnik 1936 in 0,20 do 0,25 dol. za 1 am. funt (20—25 din za kg) za letnik 1935. Triletni kontrakti za 1937., 1938. in 1939. letnik so bili zaključeni po 0,21 dol. za 1 am. funt (21 din za kg) ter 0,19 in 0,18 dol. za 1 am. funt (19 in 18 din za kg) pa do 0,25—0,20 dol. za 1 am. funt (25—20 din za kg). Letnik 1937 sam se je plačeval po 0,25 dol. za 1 am. funt (25 din za kg). V poletnih mesecih je bilo povpraševanje manjše in cene nižje. Tik pred novo letino so ponujali hmelj letnik 1937 po 0,14—0,15 dol. za 1 am. funt (14—15 din za kg). V začetku septembra so se cene znižale na 0,12—0,13 dol. za 1 am. funt (12—13 din za kg), popravile pa so se do srede oktobra na 0,17—0,18 dol. za 1 am. funt (17—18 din za kg). Po glavni odprodaji se je trgovanje umirilo. Proti koncu decembra so plačevali v Oregonu 0,10—0,12 dol. za 1 am. funt (10—12 din za kg), v Washingtonu 0,10 do 0,14 dol. za 1 am. funt (10—14 din za kg) in v Kaliforniji 0,10—0,13 dol. za 1 am. funt (10—13 din za kg). Letnik 1937 je imel torej komaj tretjino cene prejšnjega letnika. Tudi v poznejših mesecih leta 1938 je bilo na trgu mirno in so se držale cene od 0,12—0,15 dol. za 1 am. funt (12—15 din za kg) za letnik 1937 ter 0,07 do 0,10 dol. za 1 am. funt (7 do 10 din za kg) za letnik 1935 in 1936. Kontrakte za letnik 1938 so ponujali po 0,20 dol. za 1 am. funt (20 din za kg), vendar ni bilo interesentov. V maju je bilo zelo mirno ter se je plačevalo po 0,10 do 0,14 dol. za 1 am. funt (10—14 din za kg).

Decembra 1937 je izdala A. A. A. (Agricultural Adjustment Administration) uredbo za uničenje, oziroma spremenjenje hmelja v gnojila in podobno. Prevezlo se je takoj okrog 72.500 stofov hmelja za 560.000 dolarjev (25.706.800 din). Producenti so se trudili, da bi dosegli enako tudi za ostanke letnikov 1935, 1936 in 1937.

V aprilu 1938 je senat sprejel zakon, da je kontrola nad hmeljarstvom državna. Prišel je torej hmelj med življenjsko neobhodne pridelke. To pa vse zaradi nadprodukcije, predprodaje in prefiranega uvoza. Sedaj veljajo za hmelj določila, ki jih izda poljedelsko ministrstvo.

Vsak, kdor hoče hmelj saditi in prodajati, mora biti registriran. Prodaje vnaprej, že za prihodnjo letino, so prepovedane. Računajo, da bodo cene v prihodnjih dveh letih od 0,20–0,25 dol. za 1 am. funt (20–25 din za kg) v začetku. Prekomerni uvoz iz Evrope bodo omejili. Ostalo ostane nespremenjeno.

S ČSR je sklenila USA trgovsko pogodbo za znižanje uvoznine za hmelj. Namesto 0,24 dol. na 0,18 dol. za am. funt (od 24 na 18 din za kg).

Tudi uvoz iz Poljske in Jugoslavije ima enake prednosti. Uvoz iz Nemčije pa je ostal kot je bil prej, torej 0,24 dol. za 1 am. funt (24 din za kg), kar silno škodi trgovini z Nemčijo. Pokazalo se je, da je v prvih šestih mesecih 1937/38 uvozila USA iz Nemčije le še 423 stofov napram lanskim 8237 stofov istega razdobja. Vsega je uvozila USA od 1. 7. 1935. leta do 30. 6. 1936. leta 26.974 stofov, od 1. 7. 1936. leta do 30. 6. 1937. leta 63.711 stofov, od 1. 7. 1937. leta do 31. 3. 1938. leta pa 47.560 stofov. Izvozile so USA od 1. 7. 1935. leta do 30. 6. 1936. leta 28.799 stofov, od 1. 7. 1936. leta do 30. 6. 1937. leta 17.508 stofov ter od 1. 7. 1937. leta do 31. 8. 1938. leta 270.125 stofov hmelja.

Tako je bilo s hmeljem v letu 1937/38. O preostalih zalogah letnika 1937 in o izgledih na pridelek v različnih okoliših v letu 1938 pa se je pisalo že v začetku.

(Konec.)

Razno

Uvoz piva so kontingentirali v Nizozemski Indiji, in sicer se v času od 13. oktobra 1938 do 12. oktobra 1939 sme uvoziti skupno le 26.800 hl piva, 8240 hl od tega iz Nizozemske.

Konsum piva v Norveški je že več let precej stalen in se le malo izpreminja. Tako se je povprečno letno na osebo v letu 1931 popilo 14,8 litrov piva, 1932 že 15 litrov, 1933 pa 13,9 litrov, 1934 tudi 13,9 litrov, 1935 zopet 14,2 litra, 1936 pa 15,3 litre in 1937 celó 16,4 litra.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Zadnjih štirinajst dni je prišlo še do nekaj zaključkov ter so se pri tem cene nadalje učvrstile in se je plačalo 32–35 din za kg. Sicer pa je naš pridelek letos že popolnoma razprodan kakor že, davno ne ob tem času in se nahaja neprodano v prvi roki le še nekaj stofov.

Vojvodina: Položaj v hmeljski kupčiji je v glavnem nespremenjen in prav tako so ostale tudi cene nominalno nespremenjene. Nekaj več povpraševanja je bilo le za čim cenejše blago in je za tako prišlo ponovno tudi do nekaj večjih zaključkov.

Češkoslovaška: Tendence v hmeljski kupčiji je nadalje precej živahna in je več povpraševanja zlasti za

boljše ter najboljše blago, ki pa je že močno razprodano. Cene za češki žateški hmelj so ostale v glavnem nespremenjene in se plačuje 20–30 din za kg, vendar presoja kakovosti ni več tako stroga in se tudi za slabše blago že plača sorazmerno boljše cene. V okolišju Roudnice je bilo zadnji čas nekaj manj zanimanja in povpraševanja ter so cene popustile na 18 do 21 din za kg; sicer pa je letošnji pridelek že zelo razprodan in se nahaja neprodano v prvi roki le še kakih 700 stofov. Za češki žateški hmelj so v naglici uredili novo večjo hmeljarno v Chlumčanech, ki bo zaenkrat zadostovala, da pri odpravi nakupljenega blaga ne bo več nobenih ovir; kapaciteta nove hmeljarne je 150 stofov dnevno.

Nemčija: V okoliših stare Nemčije je letošnji pridelek iz prve roke v glavnem razprodan in so tudi zaloge v drugi roki že bolj pičle; zato je tudi bila tendenca zadnjih štirinajst dni zopet živahnejša in so se cene v okviru uradno določenih najvišjih in najnižjih končno le nekoliko učvrstile. V novopridobljenih okoliših je tendenca precej živahna, vendar je več zanimanja in povpraševanja zlasti za boljše blago, ki pa je že zelo razprodano in je zato presoja kakovosti znatno popustila. Cene se gibljejo v okviru uradno določenih najvišjih in najnižjih, namreč Saaz za domačo pivovarsko industrijo 30–40 din in za izvoz 24–31 din, Auscha 24–28 din odnosno do 20 din in Dauba 21–25 odnosno do 15 din za kg, vendar doslej najvišjih cen večinoma ni bilo mogoče doseči. Z 29. pr. m. je izšla naredba, po kateri smejo kupovati hmelj v teh okoliših v okviru navedenih najvišjih in najnižjih cen tudi pivovarne in trgovci iz stare Nemčije, vendar le v določenem obsegu.

Francija: Razpoloženje v hmeljski kupčiji je zelo mirno, tembolj, ker je boljše blago iz prve roke že zelo razprodano. Cene iz prve roke so ostale sicer v glavnem nespremenjene, vendar je bilo zadnji čas le malo zaključkov in so zato le bolj nominalne. Postavno v pivovarno, iz druge ali tretje roke, se plačuje zadnji čas za letošnji domači pridelek alzaški 17–20 din, Nord 14–16 din in Burgund do 24 din, za uvoženi savinjski hmelj pa 40–41 din za kg.

Poljska: Položaj v hmeljski kupčiji je v glavnem nespremenjen in prav tako so nespremenjene tudi cene, ki pa so večinoma le bolj nominalne, ker je letošnji pridelek že zelo razprodan in so zato zaključki bolj redki; sicer pa je zadnji čas postalo razpoloženje v kupčiji zopet bolj mirno.

Belgija: Na tržišču večinoma prevladuje zopet bolj mirna tendenca, vendar so nominalno ostale cene nespremenjene. Nekaj zanimanja je tudi že za predprodajo letnika 1939 ter je prišlo ponovno tudi že do večjih zaključkov po 19 din za kg.

Anglija: Bonitiranje letošnjega pridelka še ni končano, četudi pri večinoma ugodnem vremenu hitro napreduje. Tržišče je slej ko prej pretežno mirno.

Amerika: V hmeljski kupčiji prevladuje slej ko prej mirno razpoloženje. Vkljub temu pa so cene ostale v glavnem nespremenjene ter se tudi razmeroma dobro drže. Prometa je le malo in zdi se, da so pivovarne zaenkrat krite in bodo šele pozneje zopet izpopolnile svoje zaloge.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Popilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imejtem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.